

Handläggare
Elin Corsea
08-508 26 285

Till
Trafiknämnden
2021-04-22

Reinvestering busshållplatser 2021. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av reinvesteringsåtgärder på utvalda busshållplatser till en utgift om 7,0 mnkr i enlighet med vad som följer av kontorets tjänsteutlåtande.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Bengt Stenberg
Avdelningschef

Anna Wenman
Enhetschef

Sammanfattning

En anläggning har begränsad livslängd och för att upprätthålla skicket på anläggningen behöver underhållsåtgärder och slutligen reinvesteringar utföras. Beroende på olika yttre faktorer påverkas livslängden olika mycket. Med ökad kapacitet i busstrafiken kommer stadens anläggningar belastas allt mer. Detta gäller framförallt vid busshållplatserna som utsätts för stor påfrestning. På vissa busslinjer i innerstaden består 25 procent av den totala restiden av tid vid en busshållplats. Stadens anläggningar ska genomsyras av hög säkerhet, kvalitet och framkomlighet. Kontoret avser därför reinvestera i befintlig infrastruktur som

kompletterande åtgärd till den övriga utvecklingen av infrastrukturen i enlighet med framkomlighetsstrategin.

Kontoret avser genomföra reinvesteringsåtgärder på åtta olika platser i staden till en utgift om 7 mnkr. Fler platser kommer att läggas till löpande allteftersom vinterns påverkan av beläggningen inventeras. Ny och bättre asfaltsbeläggning kommer läggas på sju av platserna medan fortsatt test av ny bärkonstruktion och asfaltsbeläggning kommer ske på en plats på Odenplan/Karlbergsvägen.

Bakgrund

I enlighet med framkomlighetsstrategin arbetar staden för att fler ska välja att gå, cykla och åka kollektivt.

Regionens trafikförvaltning har huvudansvaret för busstrafiken, men Stockholms stad har ett stort ansvar som väghållare. En anläggning har begränsad livslängd och för att upprätthålla skicket på anläggningen behöver underhållsåtgärder utföras. Beroende på olika yttre faktorer påverkas livslängden olika mycket. Med ökad kapacitet i busstrafiken i form av hög turtäthet belastas stadens anläggningar allt mer och det är därför av största vikt att de underhålls kontinuerligt. Detta gäller framförallt vid busshållplatserna och de gator som trafikeras av stombussar.

Tidigare år identifierade kontoret, tillsammans med trafikförvaltningens upphandlade trafikoperatör Keolis, ett antal busshållplatser som var uttjänta pga. sprickor, skarvar, vibrationer och sättningar. Framförallt påverkar det arbetsmiljön för busschaufförer och slitningar på bussarna som kan innebära att Keolis inför skyddstopp och därmed stänger busshållplatser. Utslitna busshållplatser ger även upphov till andra negativa effekter som buller och vibrationer som fortplantar sig till närliggande fastigheter. Genom reinvestering av stadens befintliga anläggningar ökar säkerheten, kvaliteten och framkomligheten.

Under 2020 genomförde kontoret reinvesteringsåtgärder på sju olika platser i staden där ny och bättre asfaltsbeläggning lades på sex platser och på en plats testades en ny bärkonstruktion och asfaltsbeläggning. Testet har visat goda resultat och därför avser kontoret fortsätta med arbetet under 2021.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på trafikkontoret i samråd med Keolis.

Åtgärdsförslag

Kontoret har valt att prioritera busshållplatser som trafikeras av stombusslinjer eller busshållplatser i ytterstaden som är särskilt viktiga för pendlare.

Kontoret ämnar reinvestera i nedanstående busshållplatser. Val av platser kan justeras något, t.ex. med hänsyn till koordinering med andra pågående projekt som påverkar platsen.

- Banérgatan 51*
- Bondegatan 75*
- Fleminggatan 26*
- Kista bussterminal
- Odenplan/Karlbergsvägen*
- Ringvägen 117 utanför Ringens köpcentrum*
- Sörgårdsvägen 27
- Växthusvägen/Snårvindevägen 2 stycken

*Busshållplatser som trafikeras av bl a stombusslinjer

Kontoret kommer att utvärdera planerade åtgärder under året med anledning av vintersäsongens slitage som skapar problem i beläggningen, och därmed kommer fler projekt läggas till efter behov. Arbetet på Fleminggatan 26 kunde inte utföras under år 2020 på grund av ett annat planerat arbete i gatan och kommer därmed verkställas i år.

Bild 1. Skadad bussplatta vid Fleminggatan 26.

Bild 2. Skadad beläggning vid Kista Bussterminal.

Test av ny konstruktion på Odengatan 9

Många busshållplatser i staden består idag av en konstruktion i antingen betong eller cementstabiliserande asfalt för bättre bärighet.

Bild 3. Exempel på hur en busshållplats med dagens konstruktion ser ut. Man kan tydligt se skarven mellan "vanlig" konstruerad väg och den rektangulära yta som gjutits i antingen betong eller cement.

När det uppstår exempelvis sprickor i konstruktionen, efter många års tung trafik, och de utsätts för ytterligare tryck börjar bitar lossna i konstruktion som sedan orsakar vibrationer varje gång en buss passerar. Att åtgärda en sådan konstruktion är tidsmässigt utmanande. Bara rivningen av befintlig konstruktion tar ungefär en vecka och gjutning av ny konstruktion kräver

torktider och därmed bra väderförhållanden. Konstruktioner av detta slag får inte heller belastas av trafik inom 5-7 dygn efter färdigställande. Den totala tiden för åtgärden kan därmed uppgå till tre veckor. Detta påverkar bussarnas framkomlighet och tillgänglighet i stor utsträckning vilket innebär att dessa åtgärder inte alltid låter sig göras. Kontoret initierade och genomförde därför ett test under 2020.

Utredningen under 2020 kunde genomföras som planerat och testet av den nya bärkonstruktionen och asfaltsbeläggningen på Odengatan 9 gav positiva resultat på i stort sett hela ytan och kontoret vill därför fortsätta med ytterligare tester.

Syftet var och är fortfarande att testa en annan typ av konstruktion för bärighet med hårt packad underbyggnad och asfaltbeläggning istället för betong och cement. Med de erfarenheter från 2020 års test som grund har förslag tagits fram för ytterligare testytor. Målet att hitta ett nytt standardiserat arbetssätt för utförande av busshållplatser inom Stockholms stad kvarstår.

Analys och konsekvenser

Stadens anläggningar ska ha hög säkerhet, kvalitet och framkomlighet. Kontoret avser därför reinvestera i befintlig infrastruktur som kompletterande åtgärd till den övriga utvecklingen av infrastrukturen i enlighet med framkomlighetsstrategin.

Genom reinvestering förlängs livslängden på stadens anläggningar men behovet är stort och kontoret behöver därför göra avvägningar mellan val av åtgärd i det enskilda projektet och antal projekt som ska utföras. Livslängden på dessa ytor beror på många faktorer och är i huvudsak beroende på underliggande bärighetsproblem. Men för att verkligen åtgärda grundproblemet behövs även konstruktionen under det översta lagret åtgärdas. Detta innebär en högre reinvesteringsutgift men anläggningen kommer få en längre livslängd.

Ekonomi

Utgiften för de planerade åtgärderna uppgår till 7,0 mnkr och ska genomföras under 2021. Investeringen är inrymd inom nämndens ordinarie investeringsplan och redovisas inom framkomlighetssatsningen på gång- och kollektivtrafik. Inom alla anläggningsarbeten kan problem uppstå vid genomförandet som

kan fördyra projekten, kontoret räknar därför med en osäkerhet motsvarande fem procent av den totala utgiften.

Projektet beräknas medföra ökade driftkostnader i form av kapitalkostnader med sammanlagt 0,4 mnkr från och med år 2021 med en genomsnittlig avskrivningstid om 20 år och en intern ränta om 0,5 procent. Kapitalkostnaderna kommer därefter att minska successivt med gjorda avskrivningar.

Trafikkontorets synpunkter

Kontoret vill med detta tjänsteutlåtande belysa vikten av att reinvestera i befintliga anläggningar som en del av en helhetslösning för en ökad framkomlighet.

Genom att genomföra de föreslagna åtgärderna kan kontoret minska underhållsskulden och samtidigt ges möjligheten att investera i nya metoder för uppbyggnad av hållplatslägen som förhoppningsvis på sikt kommer kunna lösa grundproblemet med dåliga markförhållanden som skapar problem på asfaltsytan. Detta kommer skapa en tillförlitlig anläggning med tydlig underhållsplan och kortare underhållsfönster efter ett förutbestämt intervall.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att nämnden beslutar att reinvestera i utvalda busshållplatser till en utgift om 7,0 mnkr.

Slut